

Vindkraft til havs – effekter for sjøfugl

Svein-Håkon Lorentsen, NINA

Forskningsjef, PhD

Norsk institutt for naturforskning, NINA

Norsk institutt for naturforskning, NINA, er en uavhengig stiftelse som forsker på natur og samspillet natur–samfunn

NINA

- Etablert i 1988
- Organisasjonsform: Stiftelse
- Hovedadministrasjon i Trondheim
- 296 ansatte (2021)
- 470 Mkr i omsetning (2021)

NINAs aktiviteter

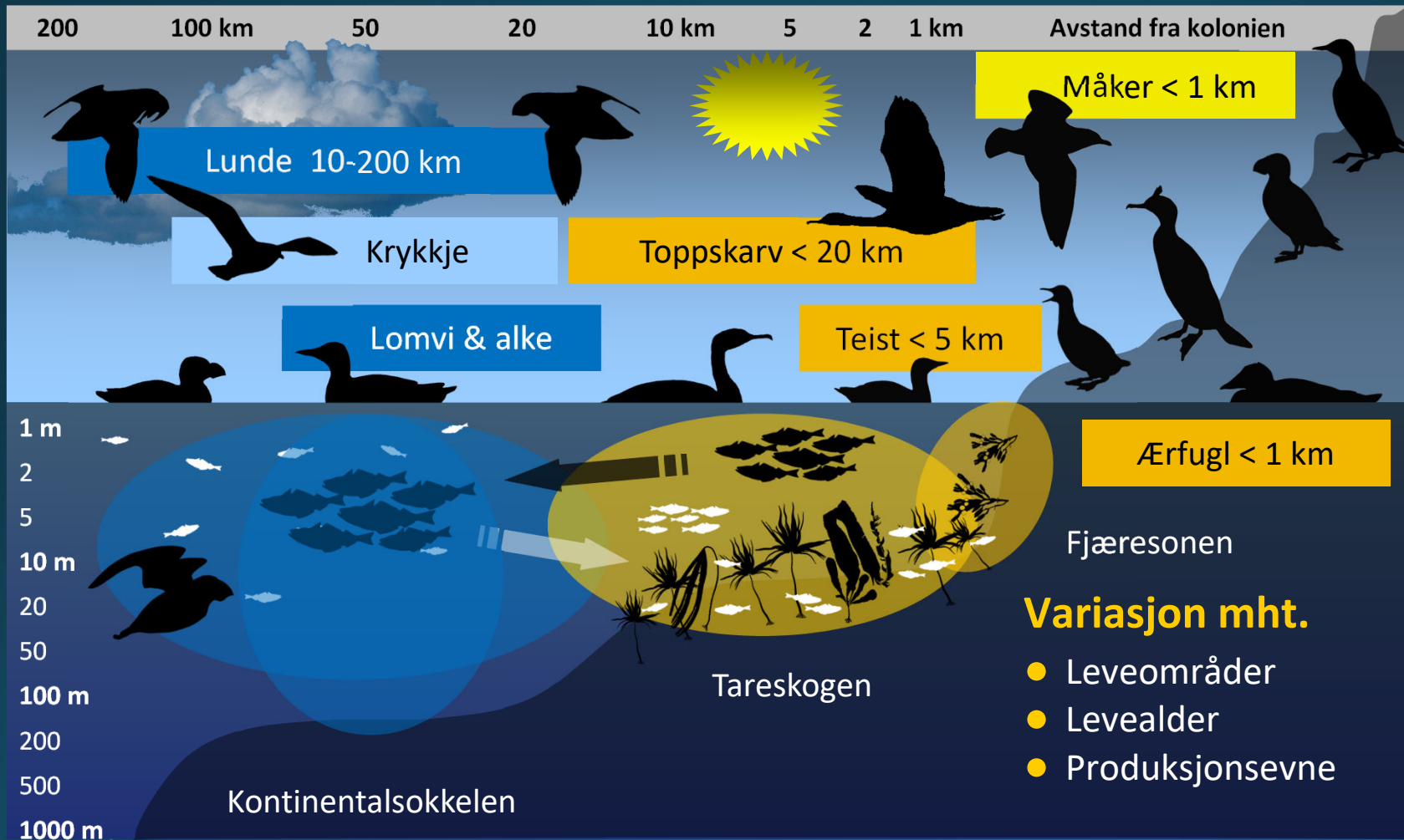
- Restaurering og naturbaserte løsninger
- Klima og naturmangfold
- Økosystemtjenester
- Økologisk tilstand
- Kartlegging og overvåking
- Genetiske analyser og miljø-DNA
- Stordata, romlige analyser og GIS
- Synteser og formidling

FNs bærekraftsmål - Tiltak for å oppfylle ett mål, må ikke redusere mulighetene for å nå andre mål

Ulike arter, ulike tilpasninger

Adferd ved næringsøk

Pelagisk, overflate

Pelagisk, dykkende

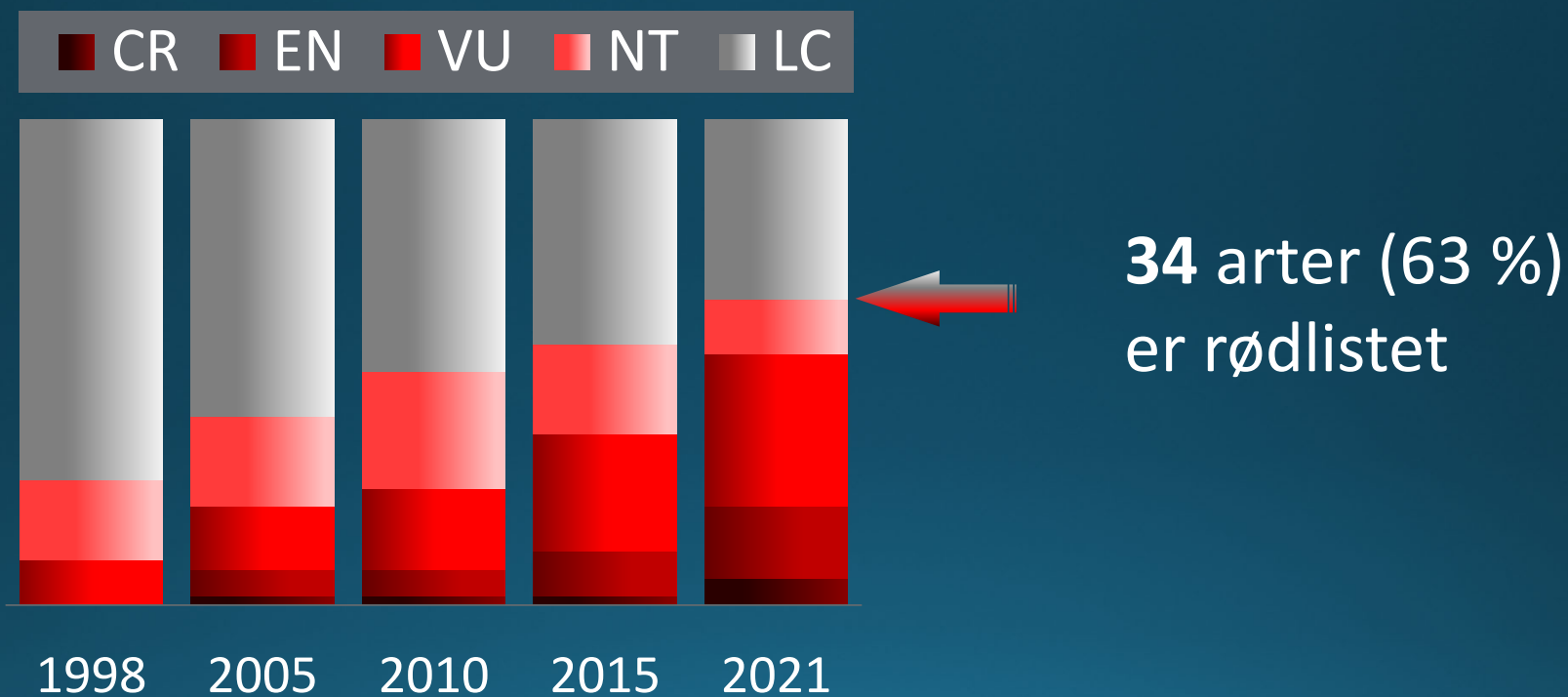
Kyst, overflate

Kyst, dykkende

Variasjon mht.

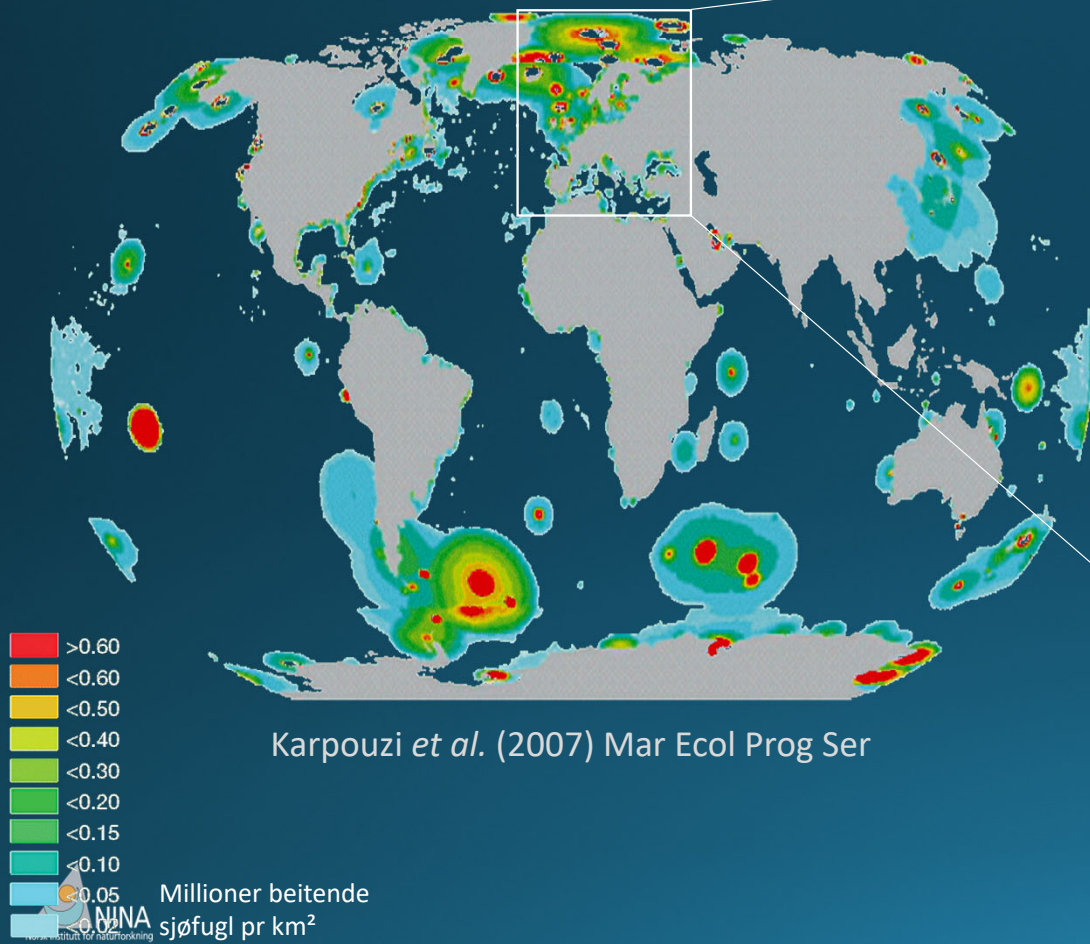
- Leveområder
- Levealder
- Produksjonsevne

Utvikling for 54 arter sjøfugl på Norsk Rødliste

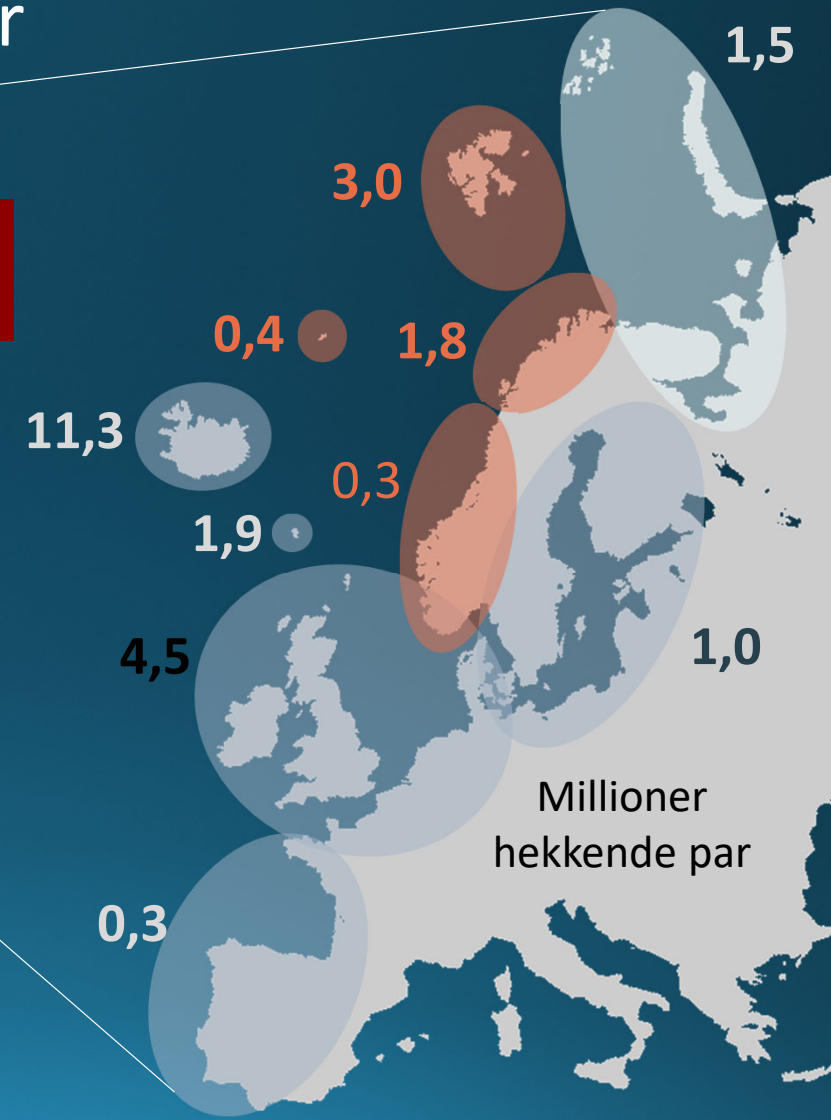

Vi hadde > 25 % av Europas sjøfugler

ESTIMAT
2013

Effekter av arealbeslag (e.g. vindturbiner) på sjøfugl

Kollisjon med strukturer

- Mange arter er utsatte og flyr i rotorhøyde og noen arter kolliderer med turbintårn

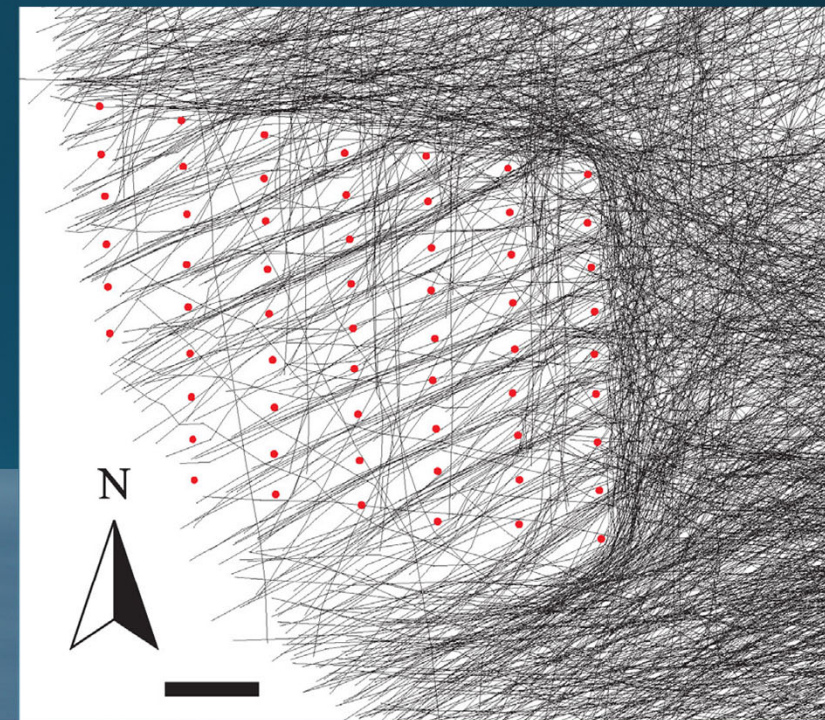

Effekter av arealbeslag (e.g. vindturbiner) på sjøfugl

Kollisjon med strukturer

Unnvikelse, habitattap

Mange, eks alkefugler, havsule, lommer, ærfugl

Effekter av arealbeslag (e.g. vindturbiner) på sjøfugl

Kollisjon med strukturer

Unnvikelse, habitattap

Tiltrekning

Mange, eks alkefugler, havsule, lommer, ærfugl

Få arter, eks storskarv, svartbak

Områdebruk i hekkesesongen

Hvor
drar de?

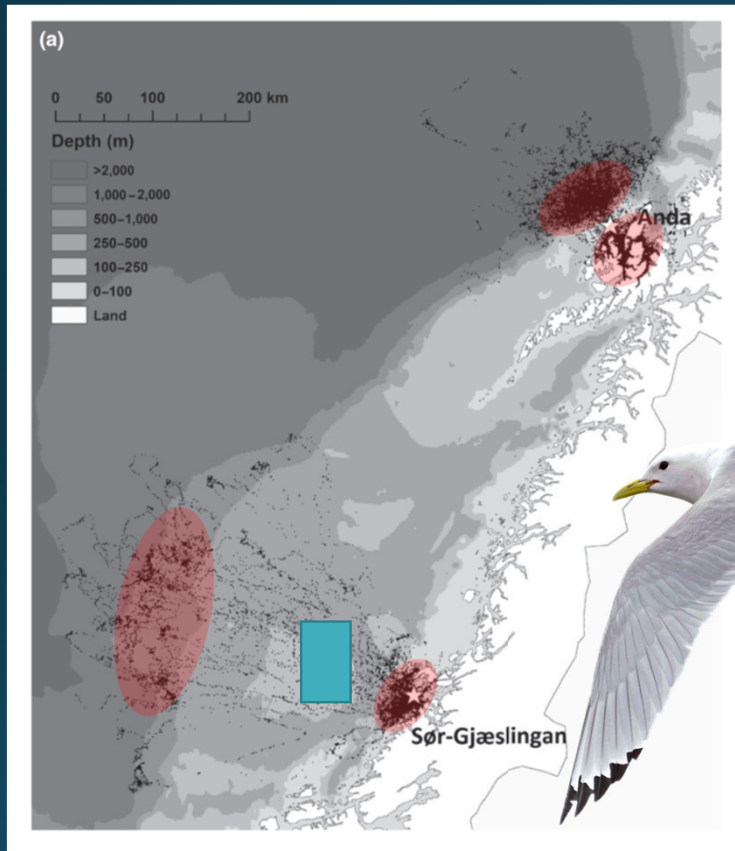
Når er
de der?

Hvor lenge
er de der?

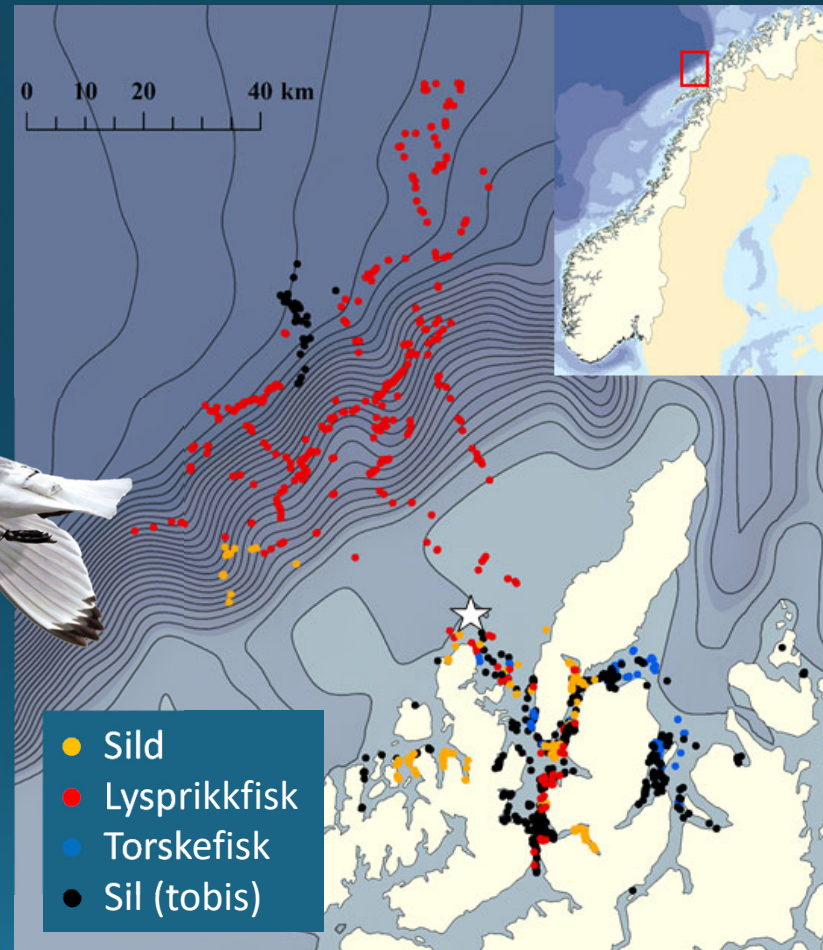
Hva gjør
de der?

Aksjonsradius i hekkesesongen – fin skala

Christensen-Dalsgaard *et al.* (2018) *Ecol. Evol.*

Christensen-Dalsgaard *et al.* (2018) *Mar. Ecol. Prog. Ser.*

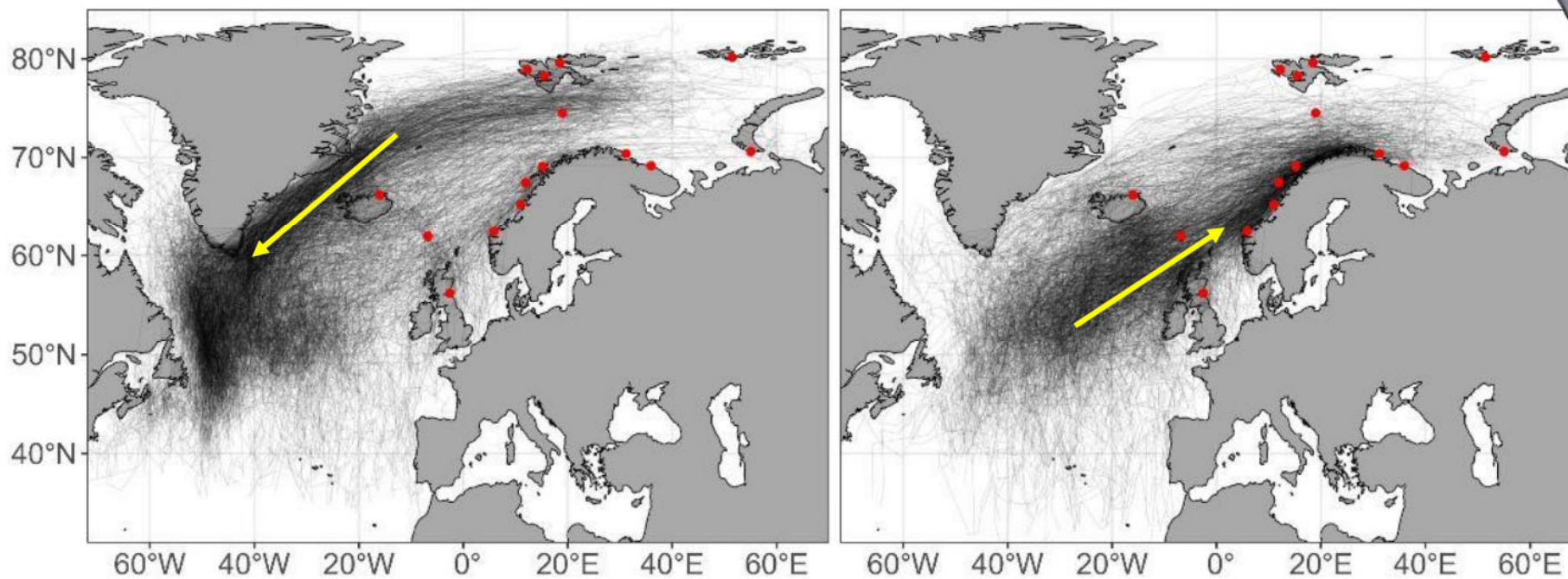

Trekkruiter/-korridorer

Høst

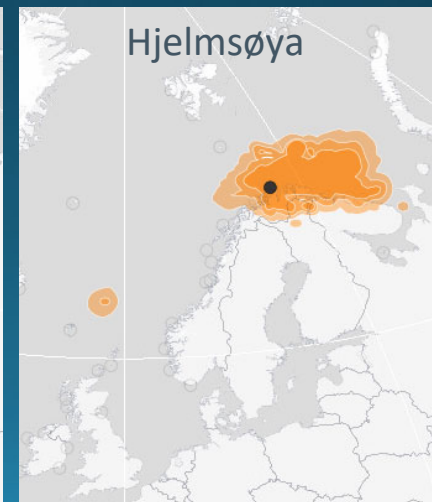
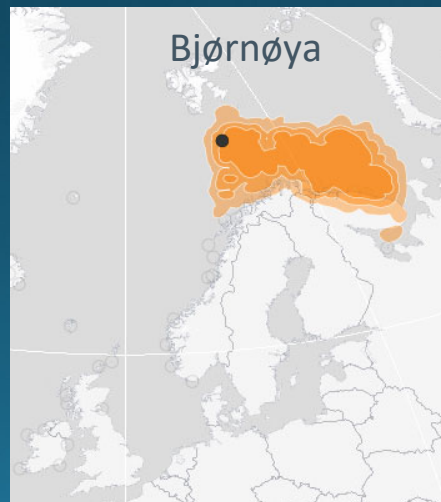
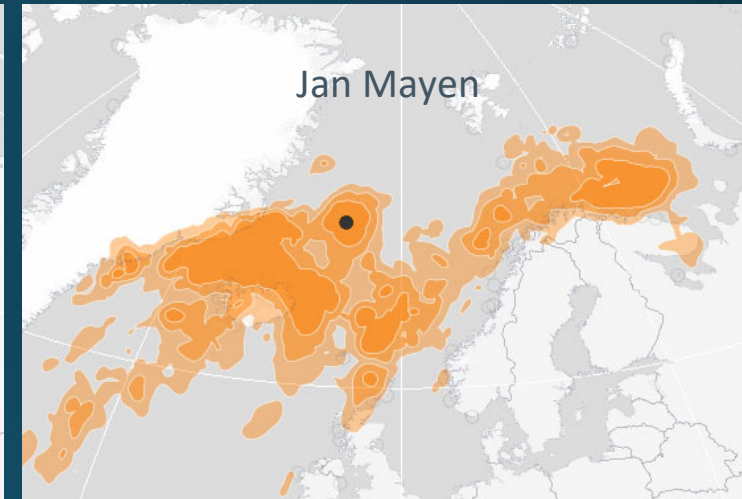
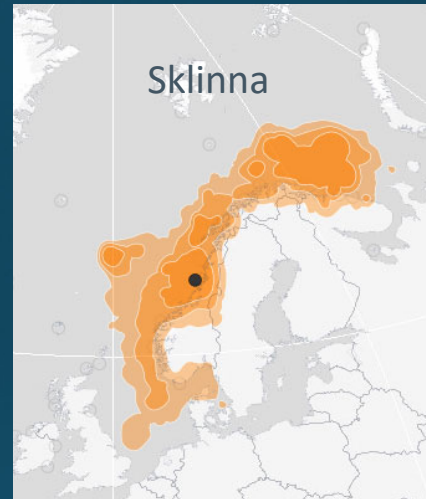
Vår

Amelineau et al. 2023

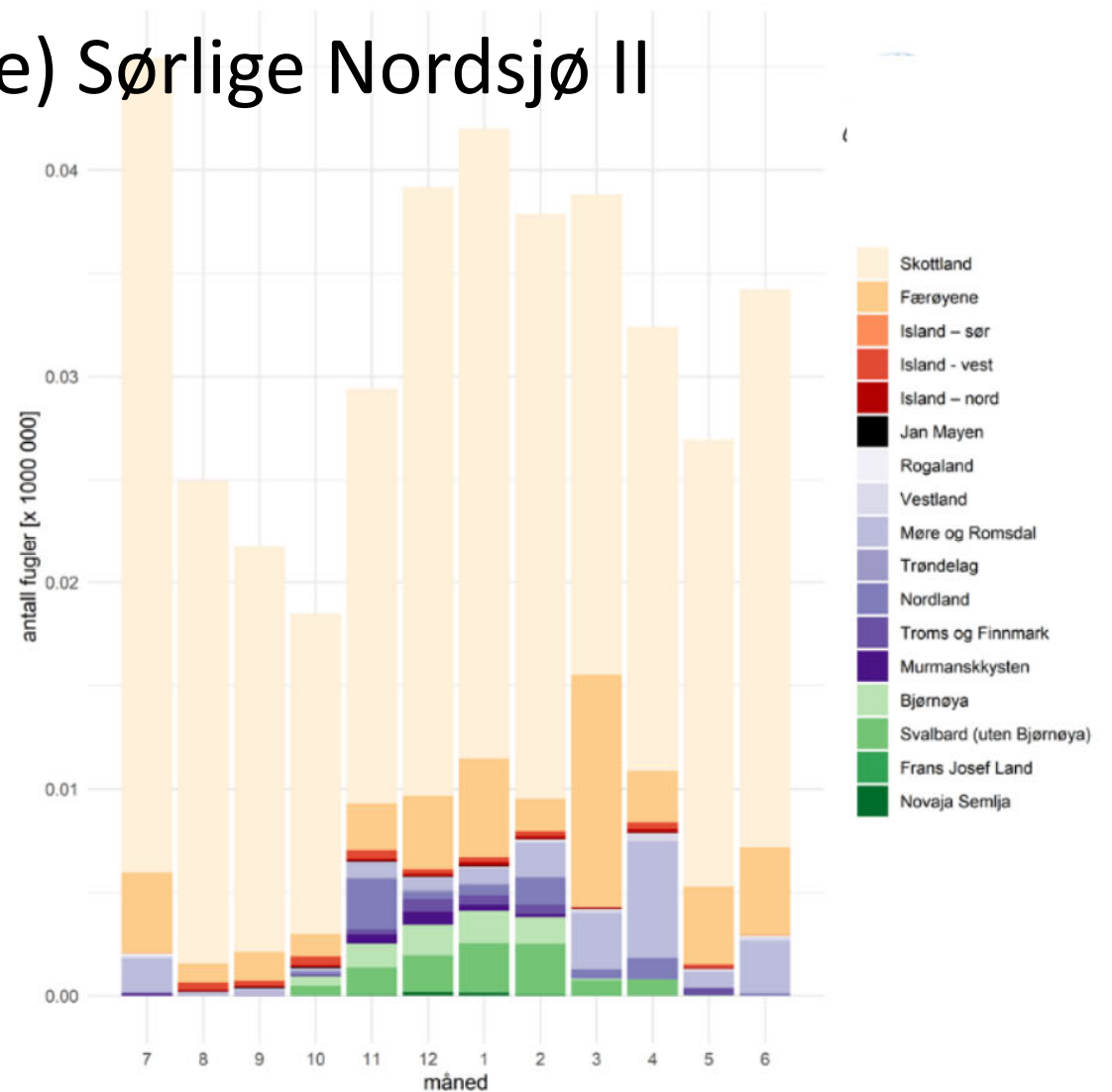
Områdebruk gjennom vinteren – stor skala

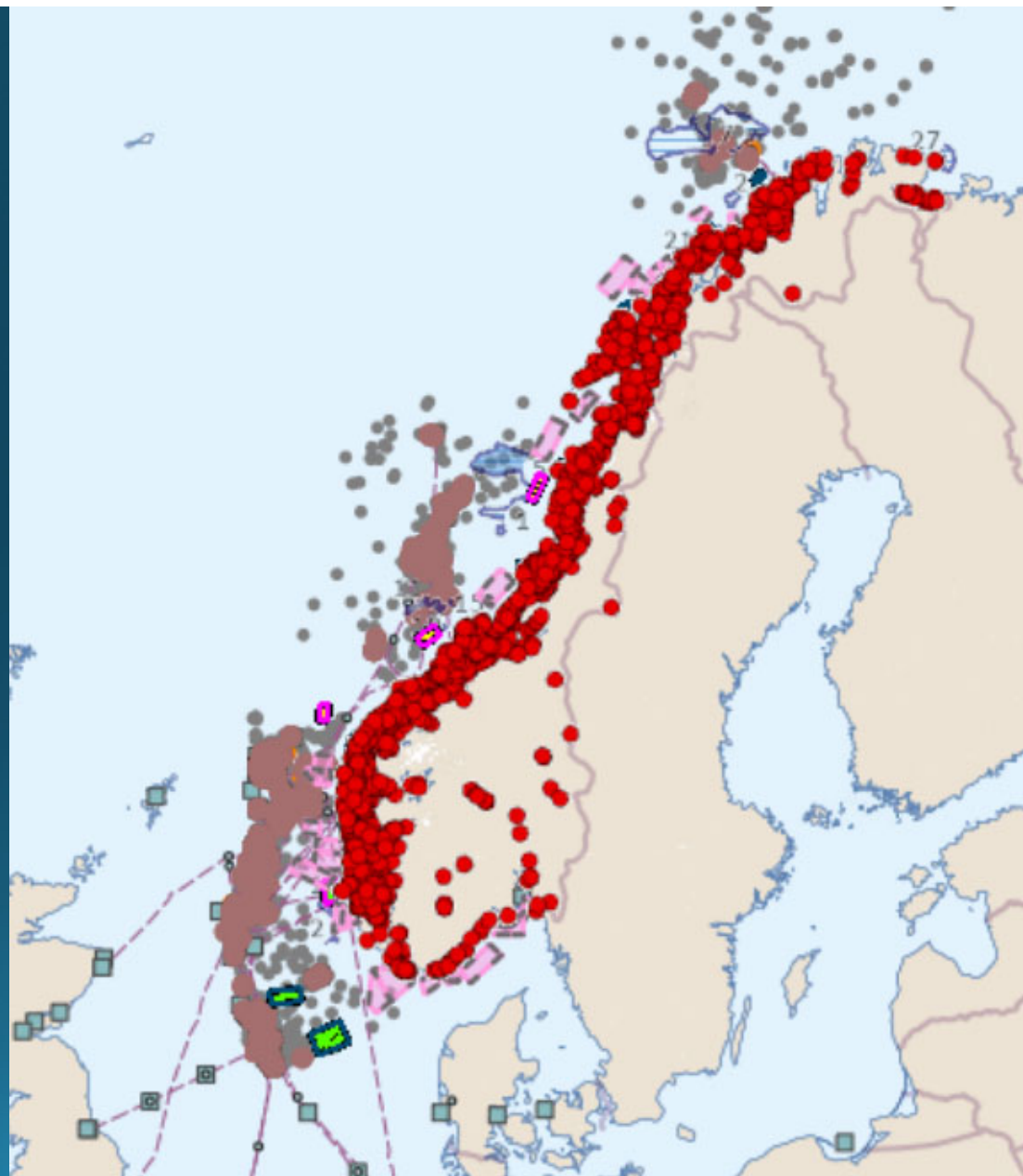
Herkomst (hekkende) Sørlige Nordsjø II

6 pelagiske arter (lomvi, polarlomvi, lunde, alkekonge, havhest og krykkje)

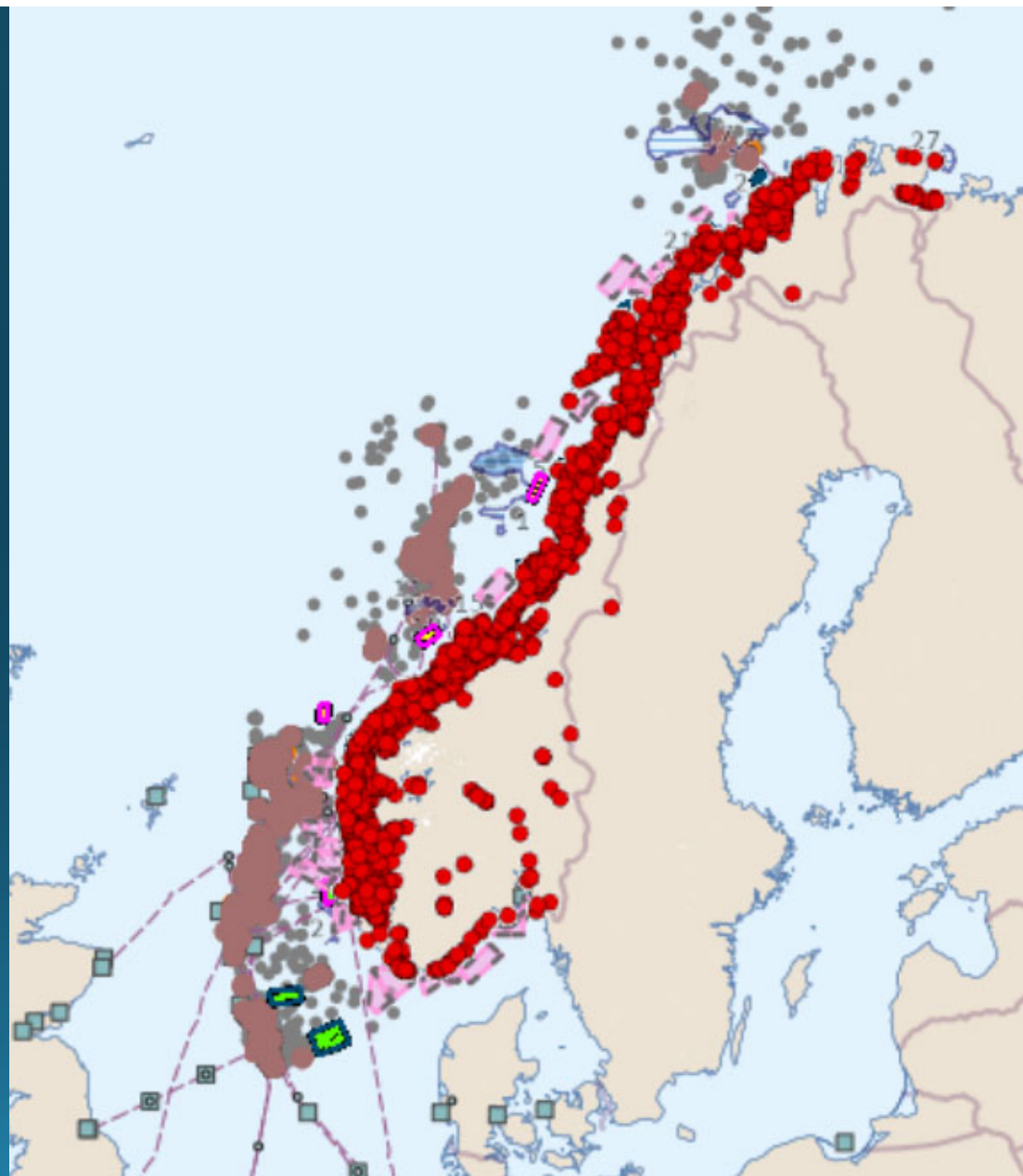
Arealbeslag i norske havområder

- Akvakulturlokaliteter
- Petroleumsvirksomhet
- Forsvarets skyte- og øvingsfelt i sjø
- Utredningsområder for havvind – hvor skal utbygginger tilsvarende 30GW foregå?

Utfordringer for sjøfugl

- Mange faktorer påvirker sjøfuglbestandene, f.eks. næringstilgang, klimaendringer, forstyrrelser på hekkeplassene, men...
- I forhold til konsekvensanalyser for tiltak i havområdene er de, i den grad de er gjennomført, stort sett gjennomført for enkelttiltak
- De kumulative effektene av de samlede arealbeslagene er ukjente
- Det er viktig med klimatiltak. Havvind er ett av de. Men det er samtidig viktig å unngå at de går på bekostning av livet i havet
- NINA håper å bidra til at dette ikke skjer

Takk for meg

